ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobkyně: **R. P.**, zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, zast. Mgr. Tomášem Zlesákem, advokátem, se sídlem Revoluční 1, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 2. 2011, č. j. 2 Cad 122/2009 - 103,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 2. 2011, č. j. 2 Cad 122/2009 - 103, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Úřad Městské části Praha 12 rozhodnutím ze dne 27. 7. 2009, č. j. 8529/2009/AAL, podle § 21, § 44 a § 66 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“) odejmul žalobkyni ode dne 1. 8. 2008 příspěvek na živobytí.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 10. 2009, č. j. MHMP 672563/2009, podle § 89 a § 90 správního řádu odvolání žalobkyně zamítl a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí o odvolání žalovaný uvedl, že v průběhu pobírání příspěvku na živobytí došlo ke změně výše příjmu žalobkyně. V květnu 2008 obdržela žalobkyně od svého syna výživné ve výši 1300 Kč. Jelikož je žalobkyně osobou bez přístřeší, krátí se podle jednotného aplikačního systému tento příjem o přiměřené náklady na bydlení ve výši 30 % příjmu. Započitatelný příjem žalobkyně podle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi tedy za květen 2008 činí 910 Kč. Aplikační program automatizovaného zpracování údajů jsou přitom orgány pomoci v hmotné nouzi povinny v řízení o dávkách

pomoci v hmotné nouzi používat podle § 52 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Dále žalobkyně obdržela odměnu za odvedenou práci podle dohody o provedení práce ve výši 5910 Kč v červnu 2008 a ve výši 3008 Kč v červenci 2008. Tyto příjmy nejsou podle § 9 odst. 3 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi sníženy o přiměřené náklady na bydlení, neboť se jedná o další opakující se nebo pravidelné příjmy ve smyslu § 7 odst. 2 písm. j) zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o životním a existenčním minimu“). Celkový příjem podle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi tedy činí v rozhodném období 9828 Kč, tedy 3276 Kč měsíčně. Dále bylo zjištěno, že částka živobytí žalobkyně činí 3126 Kč. Příjem žalobkyně přesahuje částku živobytí, a proto ji nelze považovat za osobu v hmotné nouzi podle § 2 odst. 2 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Žalobkyni tedy podle § 21 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi nevzniká nárok na příspěvek na živobytí.

V řízení o žalobě proti tomuto rozhodnutí žalovaného žalobkyně uvedla, že byla úřadem práce chybně vyřazena z evidence uchazečů o zaměstnání, což bylo později napraveno. Dávky pomoci v hmotné nouzi za duben 2008 jí tak byly vyplaceny až dne 29. 9. 2008, v důsledku čehož se dostala do finančních problémů a nebyla schopna hradit náklady za ubytování a služby s tím spojené za ubytování v ubytovně Pod Balkánem, kterou užívala na základě smlouvy o ubytování v ubytovacím zařízení. Z tohoto důvodu požádala o přerušení ubytování v tomto typu zařízení a byla nucena se zdržovat na Lodi Hermes, případně v noclehárně Armády spásy. Dále žalobkyně namítla, že v rozhodném období přesáhl její průměrný měsíční příjem částku živobytí toliko o 150 Kč, což je částka zanedbatelná a nepostačující k pokrytí dalších základních životních potřeb jedince. Žalovanému je dále z množství žádostí o dávky pomoci v hmotné nouzi a z následných žalob známo, v jaké osobní, majetkové a finanční situaci se ocitla a že je osobou bez přístřeší, což také uvedla a doložila v podané žádosti o příspěvek na živobytí. Přitom podle § 2 odst. 6 písm. d) zákona o pomoci v hmotné nouzi lze považovat za osobu v hmotné nouzi též osobu, která nesplňuje podmínky uvedené v odstavci 2, avšak v daném čase, s ohledem na neuspokojivé sociální zázemí a nedostatek finančních prostředků nemůže úspěšně řešit svoji situaci a je ohrožena sociálním vyloučením, jestliže zejména nemá uspokojivě naplněny životně důležité potřeby vzhledem k tomu, že je osobou bez přístřeší. Z těchto důvodů jí byl příspěvek na živobytí ode dne 1. 8. 2008 odejmut neprávem.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 9. 2. 2011, č. j. 2 Cad 122/2009 - 103, žalobu proti rozhodnutí žalovaného jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění tohoto rozsudku soud uvedl, že se především zabýval otázkou, zda byl řádným způsobem posouzen příjem žalobkyně za rozhodné období tří měsíců podle § 44 odst. 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Přitom shledal, že správní orgán při stanovení průměrného měsíčního příjmu žalobkyně pochybil. V květnu totiž odečetl náklady na bydlení pouze ve výši 30 %, ačkoliv § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi stanoví nejvyšší výši nákladů na bydlení v hlavním městě Praze 35 % dosaženého příjmu. Jestliže tedy žalobkyně měla v květnu 2008 příjem z výživného od svého syna ve výši 1300 Kč, tak odečitatelná položka činí 455 Kč a započitatelný příjem činí 845 Kč. Dále správní orgán pochybil, když v červnu a červenci 2008 neprovedl odpočet z příjmu posuzované osoby o náklady na bydlení podle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi. V červnu 2008 tedy bylo nutno od příjmu žalobkyně ve výši 5910 Kč odečíst náklady na bydlení v částce 600

Kč, v důsledku čehož započitatelný příjem činí 5310 Kč. V červenci 2008 pak bylo třeba od příjmu žalobkyně ve výši 3008 Kč odečíst náklady na bydlení v částce 440 Kč, takže započitatelný příjem činí 2568 Kč. Za celé období tří měsíců podle § 44 odst. 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi činí tedy příjem žalobkyně celkem 8723 Kč a průměrný měsíční příjem 2908 Kč. Průměrný měsíční příjem se pak posuzuje k částce živobytí, která podle § 24 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi u žalobkyně činí částku existenčního minima, jehož výše je stanovena v § 5 odst. 1 téhož zákona o pomoci v hmotné nouzi na 2020 Kč měsíčně. Správní orgán tedy pochybil i v tom, když porovnal průměrný měsíční příjem žalobkyně s částkou živobytí ve výši 3126 Kč měsíčně, neboť ta odpovídá částce životního minima. Nicméně i tak však v dané věci průměrný měsíční příjem žalobkyně převýšil částku živobytí odpovídající existenčnímu minimu, a to o 880 Kč (správně o 888 Kč - pozn. NSS). I kdyby částka živobytí měla být zvýšena pro některý z důvodů uvedených v § 25 až § 31 zákona o pomoci v hmotné nouzi, tak v případě jejího maximálního zvýšení o polovinu rozdílu mezi životním a existenčním minimem by tato částka dosahovala výše 2573 Kč. Také v tomto případě by průměrný měsíční příjem žalobkyně převýšil částku živobytí odpovídající existenčnímu minimu, a to o 325 Kč (správně o 335 Kč - pozn. NSS). Uvedená pochybení správního orgánu tedy neměla žádný vliv na správnost žalobou napadeného rozhodnutí. Dále Městský soud v Praze uvedl, že § 2 odst. 6 písm. d) zákona o pomoci v hmotné nouzi dává správnímu orgánu možnost považovat za osobu v hmotné nouzi i osobu, která nesplňuje podmínky uvedené v odstavci druhém téhož ustanovení. Správní orgán měl tak pouze možnost posoudit žalobkyni s ohledem na její sociální situaci jako osobu v hmotné nouzi, avšak neměl povinnost tímto způsobem postupovat.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v zákonem stanovené lhůtě kasační stížnost. V ní namítla, že pokud správní orgán při posuzování jejího příjmu za rozhodné období pochybil a tuto nesprávnost nenapravil ani žalovaný, tak ji nemohl zhojit soud při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí. Dále stěžovatelka namítla, že v žalobě poukázala na možnost považovat ji za osobu v hmotné nouzi za užití § 2 odst. 6 písm. d) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl k této žalobní námitce pouze to, že správní orgán nemá povinnost podle tohoto ustanovení postupovat. Správní orgány obou stupňů však ve svých rozhodnutích neuvedly, z jakých důvodů ji neposuzovaly i podle § 2 odst. 6 písm. d) zákona o pomoci v hmotné nouzi, nýbrž pouze podle odstavce druhého písmena a) téhož ustanovení. Přitom správním orgánům byla její situace nechybně známa a znění § 2 odst. 6 písm. d) zákona o pomoci v hmotné nouzi jim možnost takového posouzení dávalo. S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 2. 2011, č. j. 2 Cad 122/2009 - 103, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze v souladu s § 109 odst. 2 a 3 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelkou v kasační stížnosti uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Osoba se podle § 2 odst. 2 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi nachází v hmotné nouzi, není-li dále stanoveno jinak, jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob po odečtení přiměřených nákladů na bydlení (§ 9 odst. 2) nedosahuje částky živobytí (§ 24), přičemž si nemůže tento příjem zvýšit vzhledem ke svému věku, zdravotnímu stavu nebo z jiných vážných důvodů vlastním přičiněním a zabezpečení jejích základních životních podmínek je tak vážně ohroženo. Taková osoba má podle § 21 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi nárok na příspěvek na živobytí, jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 2) nedosahuje částky živobytí posuzovaných osob. Za osobu v hmotné nouzi může orgán pomoci v hmotné nouzi považovat též osobu, která v daném čase, s ohledem na neuspokojivé sociální zázemí a nedostatek finančních prostředků nemůže úspěšně řešit svoji situaci a je ohrožena sociálním vyloučením, jestliže zejména mimo jiné nemá uspokojivě naplněny životně důležité potřeby vzhledem k tomu, že je osobou bez přístřeší, jak vyplývá z § 2 odst. 6 písm. d) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Osobě uvedené v tomto ustanovení, pokud je považována za osobu v hmotné nouzi, však podle § 21 a násl. zákona o pomoci v hmotné nouzi nelze přiznat příspěvek na živobytí. Tato osoba má totiž podle § 36 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi nárok pouze na jednu dávku pomoci v hmotné nouzi, a to na mimořádnou okamžitou pomoc, jejíž poskytnutí je navíc možné podmínit sestavením a plněním programu individuálního motivačního postupu ve smyslu § 20 téhož zákona.

V posuzované věci tedy při rozhodování o odejmutí příspěvku na živobytí stěžovatelce byla aplikace § 2 odst. 6 písm. d) zákona o pomoci v hmotné nouzi zcela vyloučena. Proto Městskému soudu v Praze ani orgánům pomoci v hmotné nouzi nelze vytýkat, že se tímto ustanovením v odůvodnění svých rozhodnutí dostatečně či vůbec nezabývaly. Na základě této skutečnosti Nejvyšší správní soud nepřiznal uvedené stížnostní námitce důvodnost.

Dále se Nejvyšší správní soud zabýval tím, zda se v dané věci změnily skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek na živobytí tak, že tento nárok zanikl a podle § 44 odst. 1, odst. 7 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi tak byly splněny podmínky pro odejmutí dávky pomoci v hmotné nouzi stěžovatelce ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byla vyplacena.

Změní-li se v průběhu pobírání dávky pomoci v hmotné nouzi výše příjmů, posoudí se znovu nárok na dávku, a to tak, že se posoudí nový měsíční průměrný příjem ze 3 kalendářních měsíců, a to z příjmu v měsíci, v němž došlo ke změně výše příjmu, a z příjmu ve dvou předcházejících kalendářních měsících, jak vyplývá z § 44 odst. 4 věty první zákona o pomoci v hmotné nouzi.

Podle § 9 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi se pro účely tohoto zákona za příjem, není-li dále stanoveno jinak, považuje

a) 70 % příjmu ze závislé činnosti a z funkčních požitků uvedených v zákoně o daních z příjmů, a to po odpočtu daně z příjmů a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, a ze mzdových nároků vyplácených úřadem práce podle zákona o

ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů,

b) 80 % příjmu
   1. z náhrady mzdy (platu) nebo sníženého platu (snížené odměny) po dobu prvních 14 dnů dočasné pracovní neschopnosti (karantény) podle zvláštních právních předpisů a z dávky nemocenského pojištění,
   2. z podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci,
c) 100 % ostatních započitatelných příjmů podle zákona o životním a existenčním minimu, s výjimkou příspěvku na živobytí.

Podle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi příjmem osoby nebo společně posuzovaných osob se pro účely příspěvku na živobytí rozumí příjem podle odstavce 1 snížený o přiměřené náklady na bydlení; za přiměřené náklady na bydlení se pro účely tohoto zákona považují odůvodněné náklady na bydlení (§ 34), nejvýše však do výše 30 %, a v hlavním městě Praze do výše 35 % příjmu osoby nebo společně posuzovaných osob.

Podle § 9 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi se za příjem pro určení přiměřených nákladů na bydlení považuje příjem uvedený v odstavci 1, s výjimkou

a) sociálního příplatku a dávek pěstounské péče,
b) příjmu uvedeného v § 7 odst. 1 písm. d) zákona o životním a existenčním minimu,
c) příjmů uvedených v § 7 odst. 2 písm. j) zákona o životním a existenčním minimu.

V posuzovaném případě se v průběhu pobírání příspěvku na živobytí změnila výše příjmů stěžovatelky a nárok na tuto dávku se podle § 44 odst. 4 věty první zákona o pomoci v hmotné nouzi posuzoval na základě jejího nového měsíčního průměrného příjmu za období od května do července 2008.

V květnu 2008 obdržela stěžovatelka výživné od svého syna ve výši 1300 Kč, které je započitatelným příjmem podle § 7 odst. 2 písm. d) zákona o životním a existenčním minimu. Toto výživné je proto ostatním započitatelným příjmem podle zákona o životním a existenčním minimu, který se podle § 9 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi pro účely příspěvku na živobytí zohledňuje ze 100 %. Tento příjem ve výši 1300 Kč je ve smyslu § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi dále nutné snížit o odůvodněné náklady na bydlení, nejvýše však do výše 35 % příjmu stěžovatelky, neboť ta byla v květnu 2008 ubytována v noclehárně pro osoby bez přístřeší na Lodi Hermes, která se nachází v hlavním městě Praze. Není přitom podstatné, zda podle aplikačního programu automatizovaného zpracování údajů, který jsou podle § 52 odst. 3 věty druhé zákona o pomoci v hmotné nouzi povinny používat orgány pomoci v hmotné nouzi při řízení o dávkách, při jejich výplatě a kontrole, se u osob bez přístřeší příjem snižuje o odůvodněné náklady na bydlení toliko do výše 30 % jejich příjmu. Takový postup totiž u osob bez přístřeší, kterým odůvodněné náklady na bydlení vznikají v hlavním městě Praze, nelze ze zákona o pomoci v hmotné nouzi nikterak dovodit, takže je třeba se řídit jednoznačnou dikcí jeho ustanovení § 9 odst. 2, která umožňuje u těchto osob zohlednit jejich odůvodněné náklady na bydlení až do výše 35 % jejich příjmu. Stěžovatelka v květnu 2008 uhradila za noclehy na Lodi Hermes částku 580 Kč, která tuto výši přesahuje, takže podle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi lze od jejího příjmu v částce 1300 Kč dosaženého v tomto měsíci odečíst odůvodněné náklady na

bydlení pouze ve výši 455 Kč. Měsíční příjem stěžovatelky za květen 2008 tedy nečiní 910 Kč, jak se chybně uvádí v rozhodnutích orgánů pomoci v hmotné nouzi, nýbrž 845 Kč, což správně dovodil Městský soud v Praze v napadeném rozsudku.

V červnu 2008 obdržela stěžovatelka odměny z dohod o provedení práce uzavřených se společnostmi Eficia Praha, spol. s r.o., EUROPE CALLING a.s. a TOTO CZ a.s., které po odpočtu daně z příjmů dosáhly celkové výše 5910 Kč. Uvedené odměny je zapotřebí považovat za příjmy ze závislé činnosti ve smyslu § 9 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Toto ustanovení v poznámce pod čarou totiž odkazuje na § 6 odst. 1 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, které za příjmy ze závislé činnosti považuje též příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu je povinen dbát příkazů plátce. Povinnost dbát příkazů zaměstnavatele má přitom podle § 38 odst. 1 písm. b) zákoníku práce č. 262/2006 Sb. zaměstnanec od vzniku pracovního poměru a toto ustanovení se vztahuje i na dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, jež taktéž náležejí mezi základní pracovněprávní vztahy, jak vyplývá z § 3 věty druhé a § 77 odst. 1 téhož právního předpisu. Navíc z odměn z dohod o provedení práce, které stěžovatelka obdržela v červnu 2008, byly odvedeny daně z příjmů, takže o nutnosti podřazení těchto příjmů pod ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi nemůže být žádných pochybností. Podle něho se však příjmy ze závislé činnosti zohledňují ze 70 %, a nikoliv z celé výše, z čehož nesprávně vycházel Městský soud v Praze. Proto příjem stěžovatelky za červen 2008 činí podle § 9 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi 70 % z 5910 Kč, tedy částku 4137 Kč. Takto zjištěný příjem je ve smyslu § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi dále nutné snížit o odůvodněné náklady na bydlení, nejvýše však do výše 35 % příjmu stěžovatelky, neboť ta byla i v červnu 2008 ubytována v noclehárně pro osoby bez přístřeší na Lodi Hermes. Takové výše však odůvodněné náklady na bydlení nedosahovaly, neboť stěžovatelka v červnu 2008 uhradila noclehy v částce 600 Kč. Nelze přitom souhlasit se závěrem orgánů pomoci v hmotné nouzi, že za příjem pro určení přiměřených nákladů na bydlení nelze podle § 9 odst. 3 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi považovat celkovou odměnu získanou stěžovatelkou z dohod o provedení práce a že tak podle odstavce druhého stejného ustanovení nelze pro účely příspěvku na živobytí tyto odměny snížit o přiměřené náklady na bydlení, neboť se jedná o další opakující se nebo pravidelné příjmy ve smyslu § 7 odst. 2 písm. j) zákona o životním a existenčním minimu. Na základě shora uvedených skutečností totiž celková odměna získaná z dohod o provedení práce představuje příjem ze závislé činnosti uvedený v zákoně o daních z příjmů, který je zakotven v § 7 odst. 1 písm. a) zákona o životním a existenčním minimu a který se tak považuje za příjem pro určení přiměřených nákladů na bydlení ve smyslu § 9 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Navíc dalšími opakujícími se nebo pravidelnými příjmy podle § 7 odst. 2 písm. j) zákona o životním a existenčním minimu jsou z povahy věci pouze takové příjmy, které nelze podřadit pod jiný započitatelný příjem obsažený v § 7 téhož zákona. Podle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi lze tedy od 70 % příjmu ze závislé činnosti dosaženého stěžovatelkou v červnu 2008, tedy od částky 4137 Kč odečíst odůvodněné náklady na bydlení ve výši 600 Kč. Měsíční příjem stěžovatelky za červen 2008 tedy nečiní 5910 Kč ani 5310 Kč, jak se chybně uvádí v prvním případě v rozhodnutích orgánů pomoci v hmotné nouzi a v případě druhém v napadeném rozsudku Městského soudu v Praze, nýbrž pouze 3537 Kč.

V červenci 2008 obdržela stěžovatelka odměny z dohod o provedení práce uzavřených se společnostmi TOTO CZ a.s. a EUROPE CALLING a.s., které po odpočtu daně z příjmů dosáhly celkové výše 3008 Kč. Uvedené odměny je zapotřebí podle shora uvedené úvahy podřadit pod příjmy podle § 9 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Podle něho se však příjmy ze závislé činnosti zohledňují ze 70 %, a nikoliv z celé výše, z čehož i ve vztahu k červenci 2008 nesprávně vycházel Městský soud v Praze. Proto příjem stěžovatelky za červenec 2008 činí podle § 9 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi po zaokrouhlení 70 % z 3008 Kč, tedy částku 2106 Kč. Takto zjištěný příjem je ve smyslu § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi dále nutné snížit o odůvodněné náklady na bydlení, nejvýše však do výše 35 % příjmu stěžovatelky, neboť ta byla i v červenci 2008 ubytována v hlavním městě Praze, a to nejprve v noclehárně pro osoby bez přístřeší na Lodi Hermes a poté v noclehárně Armády spásy. Takové výše však odůvodněné náklady na bydlení nedosahovaly, neboť stěžovatelka v červenci 2008 uhradila noclehy na Lodi Hermes ve výši 340 Kč a noclehy v zařízení Armády spásy ve výši 100 Kč. Na základě shora uvedených skutečností nelze souhlasit se závěrem orgánů pomoci v hmotné nouzi, které i ve vztahu k červenci 2008 dovodily, že za příjem pro určení přiměřených nákladů na bydlení nelze podle § 9 odst. 3 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi považovat celkovou odměnu získanou stěžovatelkou z dohod o provedení práce a že tak podle odstavce druhého stejného ustanovení nelze pro účely příspěvku na živobytí tyto odměny snížit o přiměřené náklady na bydlení, neboť se jedná o opakující se nebo pravidelné příjmy ve smyslu § 7 odst. 2 písm. j) zákona o životním a existenčním minimu. Naopak podle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi je nutné od 70 % příjmu ze závislé činnosti dosaženého stěžovatelkou v červenci 2008, tedy od částky 2106 Kč odečíst odůvodněné náklady na bydlení ve výši 440 Kč, které nedosahují výše 35 % příjmu stěžovatelky. Měsíční příjem stěžovatelky za červenec 2008 tak nečiní 3008 Kč ani 2568 Kč, jak se chybně uvádí v prvním případě v rozhodnutích orgánů pomoci v hmotné nouzi a v případě druhém v napadeném rozsudku Městského soudu v Praze, nýbrž pouze 1666 Kč.

Lze tedy shrnout, že měsíční příjem stěžovatelky činil za květen 2008 částku 845 Kč, za červen 2008 částku 3537 Kč a za červenec 2008 částku 1666 Kč. V rozhodném období od května do července 2008 tedy stěžovatelka obdržela příjem v celkové výši tedy 6048 Kč, a nikoliv 9828 Kč či 8723 Kč, jak se nesprávně uvádí v prvním případě v rozhodnutích orgánů pomoci v hmotné nouzi a případě druhém v napadeném rozsudku. Průměrný měsíční příjem stěžovatelky za rozhodné období stanovený podle § 44 odst. 4 věty první zákona o pomoci v hmotné nouzi tedy dosahuje výše 2016 Kč, a nikoliv výše 3276 Kč či 2908 Kč, jak se nesprávně uvádí v prvním případě v rozhodnutích orgánů pomoci v hmotné nouzi a případě druhém v rozsudku Městského soudu v Praze.

Takto zjištěný průměrný měsíční příjem stěžovatelky za rozhodné období ve výši 2016 Kč je dále zapotřebí porovnat s částkou jejího živobytí, neboť podle § 21 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi má nárok na příspěvek na živobytí pouze osoba v hmotné nouzi uvedená v § 2 odst. 2 písm. a) téhož zákona, jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 2) nedosahuje částky živobytí posuzovaných osob, jak již bylo zmíněno. V posuzovaném případě činí podle § 24 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi částka živobytí částku existenčního minima, popřípadě zvýšenou o částky uvedené v § 25 až 30, neboť stěžovatelka není uvedena v písmenu a) nebo b) a ani

nebyla zaměstnána nebo jinak výdělečně činná nepřetržitě po dobu delší než 12 měsíců. Částka existenčního minima osoby činí měsíčně 2020 Kč, což vyplývá z § 5 odst. 1 zákona o životním a existenčním minimu. Tuto částku lze však podle § 24 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi zvýšit o částky uvedené v § 25 až 30. Částku existenčního minima však lze zvýšit o částky uvedené v různých ustanoveních § 25 až 30 zákona o pomoci v hmotné nouzi, a nikoliv pouze o nejvyšší částku uvedenou v jednom z nich, jak se nesprávně uvádí v napadeném rozsudku. Takové omezení totiž není v § 24 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi uvedeno. Naopak podle něho lze existenční minimum zvýšit o částky uvedené v § 25 až 30, a nikoliv jen o jednu z těchto částek.

Ke zvýšení existenčního minima o částky uvedené v různých ustanoveních § 25 až 30 zákona o pomoci v hmotné nouzi přitom přistoupily orgány pomoci v hmotné nouzi i v nyní projednávané věci, jak vyplývá z kalkulačního listu, který je obsažen ve správním spise. Podle něho došlo ke zvýšení existenčního minima z důvodu možnosti využití majetku o částku 331,80 Kč, která odpovídá 30 % částky rozdílu mezi životním minimem osoby a existenčním minimem (§ 26 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi). Dále podle kalkulačního listu orgán pomoci v hmotné nouzi z důvodu možnosti uplatnění nároků a pohledávek zvýšil existenční minimum o částku 221,20 Kč, která odpovídá 20 % částky rozdílu mezi životním minimem osoby a existenčním minimem (§ 27 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi). Z kalkulačního listu konečně vyplývá, že orgán pomoci v hmotné nouzi z důvodu snahy o zvýšení příjmu vlastní prací zvýšil existenční minimum o částku 553 Kč, která odpovídá polovině částky rozdílu mezi životním minimem osoby a existenčním minimem (§ 25 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi). Orgán pomoci v hmotné nouzi tedy zvýšil existenční minimum celkem o částku 1106 Kč. Částka existenčního minima zvýšená o částky uvedené v § 25 až 27 zákona o pomoci v hmotné nouzi, na základě níž byla v dané věci podle § 24 odst. 1 písm. c) téhož zákona stanovena částka živobytí stěžovatelky, proto činí 3126 Kč. Tato částka odpovídá částce životního minima jednotlivce, jak vyplývá z § 2 zákona o životním a existenčním minimu. Nicméně na základě této skutečnosti nelze Městskému soudu v Praze přisvědčit, že orgány pomoci v hmotné nouzi nesprávně stanovily částku živobytí stěžovatelky na základě jejího životního minima. Z kalkulačního listu i z rozhodnutí orgánů pomoci v hmotné nouzi je totiž zcela zřejmé, že při výpočtu částky živobytí byly v souladu s § 24 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi sečteny částka existenčního minima stěžovatelky a částky uvedené v § 25 až 27 téhož zákona. Jelikož zvýšení existenčního minima o částky uvedené v § 25 až 27 zákona o pomoci v hmotné nouzi nebylo v napadeném rozsudku nikterak zpochybněno, měl i Městský soud v Praze vycházet z toho, že částka živobytí stěžovatelky činila v rozhodném období 3126 Kč.

Takto stanovená částka živobytí ve výši 3126 Kč však převyšuje průměrný měsíční příjem stěžovatelky za rozhodné období, neboť ten činí podle shora uvedeného výpočtu 2016 Kč, jak již bylo zmíněno. Příjem stěžovatelky tedy v rozhodném období od května do července 2008 nedosahoval částky jejího živobytí, v důsledku čehož podle § 21 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi i nadále trval její nárok na příspěvek na živobytí a nebyly tak splněny podmínky pro odejmutí této dávky pomoci v hmotné nouzi uvedené v § 44 téhož zákona.

Lze tedy shrnout, že orgány pomoci v hmotné nouzi pochybily, když stěžovatelce ode dne 1. 8. 2008 odejmuly příspěvek na živobytí. Městský soud v Praze tedy posoudil tuto právní otázku nesprávně, v důsledku čehož je neplněn důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatelka sice v příslušné kasační námitce namítla jen nemožnost zhojení nesprávnosti postupu orgánů pomoci v hmotné nouzi, nicméně v této souvislosti poukázala i na pochybení při posuzování výše jejího příjmu za rozhodné období. K tomuto stížnostnímu tvrzení tedy mohl Nejvyšší správní soud učinit zjištění o nesprávnosti stanovení výše příjmu stěžovatelky za rozhodné období i částky jejího živobytí ve správním i v žalobním řízení a dále mohl učinit také z tohoto pochybení vyplývající zjištění o nesprávnosti závěru o zániku nároku stěžovatelky na příspěvek na živobytí, který byl v těchto předcházejících řízeních taktéž vysloven.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení. V něm bude Městský soud v Praze podle § 110 odst. 3 s. ř. s. vázán právním názorem, který Nejvyšší správní soud vyslovil v tomto zrušovacím rozhodnutí. V novém rozhodnutí Městský soud v Praze podle § 110 odst. 2 věty první s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. listopadu 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu